

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia lutego 2010 r.

P/09/074/2009
LKR-410-36-02/2009

**Pan
Dymitr Rydzanicz
Wójt Gminy Uście Gorlickie
38-315 Uście Gorlickie 80**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Uście Gorlickie, zwanym w dalszym ciągu wystąpienia „Urzędem” lub „Gminą”, kontrolę w zakresie realizacji, w latach 2007 – 2009, zadań wynikających z ustawy dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.), zwanej w dalszym ciągu wystąpienia „ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 4 lutego 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań wynikających z przywołanej wyżej ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych.

Powyższa ocena wynika z następujących ocen częściowych:

1. Pozytywnie należy ocenić fakt, że Gmina posiadała informacje dotyczące liczby swoich mieszkańców deklarujących przynależność do mniejszości narodowych i etnicznych. Wg danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r. przynależność do mniejszości narodowych i etnicznych zadeklarowało 12% mieszkańców Gminy. W latach 2007 - 2009 Rada

Gminy podejmowała problematykę związaną z zamieszkującymi teren Gminy mniejszościami: łemkowską i ukraińską, głównie w kwestii wprowadzenia, w niektórych miejscowościach, dwujęzycznej pisowni nazw tych miejscowości. Ponadto w czterech szkołach podstawowych zlokalizowanych na jej terenie oraz w gimnazjum w Uściu Gorlickim, prowadzono nauczanie języków łemkowskiego oraz ukraińskiego a także stworzono warunki do nauki religii wyznań: greckokatolickiego i prawosławnego.

2. W ocenie NIK zapewniono warunki do nauki języków mniejszości narodowych i etnicznych, religii oraz zajęć mających na celu poznawanie historii i kultury tych mniejszości. Na te zadania w poddanym kontroli okresie wydatkowano łącznie kwotę w wysokości 491.741,02 zł. Kwota ta, pochodząca ze środków części oświatowej subwencji ogólnej na zadania realizowane w szkołach na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych, związana była z ilością uczniów mniejszości wykazywaną przez dyrektorów szkół w sprawozdaniach Systemu Informacji Oświatowej. Sprawozdania te składane były do Urzędu i podlegały weryfikacji przez Gminny Zespół Obsługi Szkół, zgodnie z postanowieniami §§ 6, 16 i 16a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych (...) (Dz. U. Nr 277, poz. 2746, ze zm.). Gmina prawidłowo przekazywała jednostkom oświatowym, które realizują zadania na rzecz mniejszości, środki uzyskane z tytułu ogólnej subwencji oświatowej. NIK zwraca jednak uwagę na fakt wystąpienia różnicy pomiędzy wysokością środków przekazanych przez organ prowadzący dla Szkoły Podstawowej w Gładyszowie w okresie 2007 – 2009, w łącznej kwocie 228.081 zł, która to kwota stanowiła tylko ok. 40% kwoty naliczonej dla w. Szkoły subwencji oświatowej w wysokości 560.278 zł. Na terenie Gminy wykonanie subwencji oświatowej, w ramach realizacji zadań na rzecz mniejszości było znacząco mniejsze od planowanego i wynosiło w całym kontrolowanym okresie jedynie ok. 25,5% kwoty przychodu z tytułu subwencji w wysokości 1.923.831 zł. Przyczyną tak znacznej różnicy pomiędzy planowaną a wykonaną kwotą subwencji był m.in. niski stopień awansu zawodowego nauczycieli prowadzących zajęcia dla mniejszości narodowych i etnicznych (nauczyciele kontraktowi i stażyści - opłacani wg niższych stawek zaszeregowania). Podkreślić należy jednak, że Gmina podjęła starania zmierzające do zapewnieni doradztwa metodycznego nauczycielom języków mniejszości narodowych i etnicznych.

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Gminę dodatkowych środków na wspieranie zadań dotyczących podtrzymania tożsamości narodowej i etnicznej oraz ochronę kultury duchowej tych mniejszości, zamieszkałych na jej terenie. W ramach prowadzonych działań realizowane były dwa projekty: na jeden, pod nazwą „Skarbiec Łemkowszczyzny”, pilotowany przez Gimnazjum w Gorlicach, wydatkowano kwotę 23 998,00 zł, a na drugi, realizowany przez Stowarzyszenie „Hańczowa Razem”, pod nazwą „Wspomnienie”, którego główną ideą było poznawanie i pielęgnacja kultury Łemków i Żydów, przeznaczono kwotę 8.000,00 zł.

3. NIK pozytywnie ocenia działania prowadzone przez Gminę, mające na celu przybliżenie społeczności należącej do większości, problemów i znaczenia kulturowego mniejszości. Działania te były podejmowane głównie w związku z wprowadzeniem dwujęzyczności pisowni niektórych nazw miejscowości Gminy, w trakcie prowadzonych w roku 2008 konsultacji społecznych. Ponadto na rzecz mieszkańców, w tym mniejszości, organizowano i realizowano w latach 2007 - 2009 przedsięwzięcia kulturalne, sportowe, oświatowe i promocyjne, na które wydatkowano łącznie kwotę 357.481 zł.
4. W ocenie NIK Gmina stworzyła warunki do realizacji wniosku pokontrolnego NIK z dnia 14 lipca 2004 r. dotyczącego Gimnazjum w Uściu Gorlickim, tj. przydzielenia Gimnazjum godzin na dodatkową naukę języka mniejszości w wymiarze zgodnym z ramowym planem nauczania.
5. Informacje uzyskane z trzech organizacji działających na terenie Gminy na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych pozwalają na pozytywną ocenę współpracy Urzędu z tymi organizacjami. NIK zwraca uwagę, że organizacje mniejszości oczekują większej aktywności Gminy w zakresie organizowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz mniejszości. W okresie objętym kontrolą Gmina nie skorzystała z możliwości wsparcia działań na rzecz mniejszości w trybie art. 18 ust. 4 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych. O respektowaniu praw mniejszości na terenie Gminy pośrednio również może świadczyć fakt, że zarówno do Wójta Gminy jak i do Rady Gminy, nie wpłynęły żadne skargi i wnioski dotyczące poszanowania praw mniejszości narodowych i etnicznych.

Przedstawiając powyższe informuję, że Panu Wójtowi przysługuje – zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK – prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do

zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen i uwag, do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Krakowie, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Biorąc pod uwagę pozytywną ocenę działań Urzędu w kontrolowanym zakresie, NIK nie formułuje wniosków pokontrolnych. O sposobie wykorzystania przedstawionych uwag proszę poinformować Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura w Krakowie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia lub – w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń – od daty otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 cytowanej ustawy o NIK.

Otrzymują:

1. *Adresat*
2. *NIK Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego*
3. *Akta kontroli*